

**Заходи,
передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання
документа державного планування
«Програми соціально-економічного розвитку Сватівського району
на 2024 рік» для довкілля, у т.ч. для здоров'я населення**

Відповідно до ст.17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, один раз на рік оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та у разі виявлення не передбачених звітом про стратегічну екологічну оцінку негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів для їх усунення.

Основні вимоги організації та здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення визначені «Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2020 року № 1272 (зі змінами).

Програма моніторингу складається із переліку дій та заходів, кожний із яких має певну мету, ключові індикатори та критерії для оцінки.

Постійний моніторинг реалізації заходів документа державного планування - «Програми соціально-економічного розвитку Сватівського району на 2024 рік» (далі-Програми) буде здійснюватися під час всього періоду виконання проектних рішень документа державного планування.

Програма розроблена на короткостроковий період.
Термін реалізації Програми – 2024 рік.

Детальна інформація, а саме: поставлені завдання, заходи їх виконання, терміни, відповідальний виконавець та очікуваний результат зазначені в розділі 2 Програми.

Основними завданнями моніторингу реалізації Програми є збір, узагальнення, періодичний аналіз відповідних показників соціально-економічного розвитку.

Очікуваними результатами реалізації Програми у сфері охорони навколишнього природного середовища є:

- поліпшення стану навколишнього природного середовища до рівня, безпечного для життєдіяльності населення;
- мінімізація забруднення поверхневих водних об'єктів та ґрунтів;
- поліпшення, збереження стану існуючих нових зелених насаджень та озелених територій у межах району;
- підвищення рівня екологічної свідомості та інформування населення з питань охорони навколишнього природного середовища.

У звітах буде відображено інформацію про здійснення оцінки впливу на довкілля у процесі прийняття рішень про провадження планованої діяльності, проведеної згідно з Законом України «Про оцінку впливу на довкілля».

Координацію роботи із дотримання вимог цього Закону України у відповідних галузях **забезпечує районна державна адміністрація.**

Здійснення моніторингу впливів, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками, дозволить виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання, визначити необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громадськості про поточні ускладнення та прогнози терміни їх усунення.

Заходи щодо запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми

Сфера довкілля	Заходи щодо зменшення негативних наслідків
Атмосферне повітря	<ul style="list-style-type: none"> – заходи з озеленення району; – покращення технічного стану автомобільних доріг; – дотримання діючих норм законодавства під час проведення будівельних робіт; – проведення інформаційної кампанії серед населення щодо неприпустимості спалювання сухої трави, побутового й промислового сміття.
Водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> – реконструкція каналізаційних очисних споруд в місті Сватове, сел. Троїцьке, сел. Білокуракине; – капітальний ремонт водовідвідних мереж в громадах району; – забезпечення дотримання вимог чинного законодавства при реконструкції головних споруд та мереж комунальних систем; – дотримання у межах зон санітарної охорони об'єктів водопостачання режимів господарської діяльності визначених Постановою КМ України №2024 від 18.12.1998 р. «Про правовий режим зон санітарної охорони водних об'єктів»).
Управління відходами	<ul style="list-style-type: none"> – впровадження технології роздільного збирання твердих побутових відходів; – ліквідація стихійних сміттєзвалищ; – рекультивация полігону ТПВ.
Ґрунти	<ul style="list-style-type: none"> – при експлуатації будівельних машин і механізмів заборонити злив відпрацьованих мастил і пального на землю; – відпрацьоване мастило повинно збиратися у спеціальний посуд і відправлятися на утилізацію; – усунення випадків викидання, складування й накопичення побутових відходів і стоків на території житлової забудови.
Екологічні політики, що сприятимуть збільшенню біорізноманіття та сталому розвитку	<ul style="list-style-type: none"> – удосконалення системи інформування населення щодо оперативного висвітлення екологічних питань, стимулювання громадян залучатися до використання енергозберігаючих технологій у виробництві і в побуті; – впровадження шкільних й позашкільних освітніх енергозберігаючих програм.
Природно-заповідний фонд	<ul style="list-style-type: none"> – збереження кількісного та якісного складу об'єктів ПЗФ району, проведення заходів із виявлення та усунення забруднення об'єктів ПЗФ, ґрунтів, водних об'єктів, тощо внаслідок активних бойових та мінної діяльності дій залишками боєприпасів, пошкодженої армійської техніки та мін.
Здоров'я населення	<ul style="list-style-type: none"> – перелічений вище комплекс заходів щодо зменшення негативних наслідків виконання документу державного планування прямо та

	опосередковано впливає на покращення стану здоров'я населення і є одним із головних завдань розробки цієї Програми.
Планова діяльність, що пов'язана з реалізацією проєкту Програми	– попереджувальні заходи із запобігання, зниження або компенсації несприятливого впливу на довкілля, у тому числі здоров'я населення, і посилення позитивних впливів

Реалізація Програми потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення громад району системами інженерної інфраструктури, ремонту вулично-дорожньої мережі населених пунктів району, енергозбереження й раціонального використання природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні життєвого середовища.

Виконання заходів, передбачених Програмою, матиме позитивний вплив на всі складові довкілля, поліпшення загального екологічного та естетичного стану Сватівського району.

Здійснення моніторингу впливів, у тому числі на здоров'я населення за визначеними показниками з веденням щорічної звітності, дозволить виявляти недоліки і порушення, що можуть негативно впливати на комфортність проживання, визначити необхідні заходи по їх усуненню, а також проводити інформування громадськості про поточні ускладнення та прогнози терміни усунення.

При здійсненні моніторингу основну увагу належить приділяти заходам передбаченим в сфері охорони навколишнього природного середовища. Виконання низки планувальних заходів, визначених в Програмі є обов'язковою умовою для досягнення стійкості природного середовища до антропогенних навантажень та забезпечення сприятливих санітарно-гігієнічних умов життєдіяльності населення району.

Пропонована Звітом СЕО програма моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля.

№ з/п	Заходи моніторингу	Одиниця виміру	Роки		Оцінка	Показник оцінки	Примітка
			2023*	2024			
					2024/ 2023*		
Охорона атмосферного повітря							
1	Загальні обсяги викидів в атмосферне повітря окремо по парниковим газам від стаціонарних джерел забруднення на території населених пунктів району	тис. тон			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Сватівського міжрайонного управління ГУ Держспоживслужби в Луганській області
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання,	

						зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
Охорона водних ресурсів							
2	Забір прісної води— усього, у тому числі: а) з поверхневих водних джерел б) із підземних джерел	тис. куб. метрів			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Сватівського міжрайонного управління ГУ Держспоживслужби в Луганській області
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
3	Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього - у тому числі недостатньо очищених	тис. куб. метрів			< 1	Позитивний результат	За даними Регіонального офісу водних ресурсів у Луганській області Державного агентства водних ресурсів України
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
Поводження з відходами							
4	Утворено відходів	тис. тон			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	

					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
4.1.	Частка видалених відходів у спеціально відведені місця чи об'єкти у загальній кількості утворених	%			> 1	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
4.2.	Частка відсортованих відходів у загальній кількості утворених	%			> 1	Позитивний результат	За статистичними даними
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
Розвиток мережі об'єктів природно-заповідного фонду							
5.	Загальна кількість об'єктів природно-	одиниць			> 1	Позитивний результат	За даними Департаменту

	заповідного фонду на території району				= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів Луганської ОДА
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
6	Кількість територій та об'єктів ПЗФ, на яких реалізовано заходи зі збереження об'єктів природно-заповідного фонду	одиниць			> 1	Позитивний результат	За даними Департаменту комунальної власності, земельних, майнових відносин, екології та природних ресурсів Луганської ОДА
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
Здоров'я населення							
7	Захворюваність на хвороби органів дихання: - туберкульоз - інші	осіб на 100 тис. населення			< 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Департаменту ОЗ Луганської ОДА
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	

					> 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
8	Забезпеченість лікарями	осіб на 10 тис. населення			> 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Департаменту ОЗ Луганської ОДА
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	
9	Питома вага злочинних новоутворень, виявлених в I-II стадії	%			> 1	Позитивний результат	За статистичними даними та даними Департаменту ОЗ Луганської ОДА
					= 1	Нейтральний результат, що потребує подальшого моніторингу	
					< 1	Негативний результат, необхідно вжити заходи для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання Програми	

* У разі відсутності відповідної інформації за 2023 рік, що пов'язано з дією Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» (у період дії воєнного стану або стану війни, а також протягом трьох

місяців після його завершення, органи державної статистики призупиняють надання статистичної інформації, за винятком інформації за 2021 рік і попередні періоди) для розрахунку будуть братися наявні дані по Луганській області за 2021 рік.

Крім того, аналіз ситуації на окупованих територіях району ускладнено через обмежений набір джерел інформації та відсутність екологічного моніторингу. Також такі дії неможливі наразі для проведення на деокупованих територіях району через активні бойові дії.

У зв'язку із ситуацією, що склалася, пропонується здійснення моніторингу виконання Програми за даними, щодо:

- середньорічних концентрацій забруднюючих речовин по містах Луганської області (найближчим містом де проводиться дослідження є м. Старобільськ та\або м. Рубіжне) результати дослідження будуть взяті за основу для визначення концентрації забруднюючих речовин на території району), де Луганський обласний центр гідрометеорології здійснює дослідження стану атмосферного повітря для основних забруднювачів у порівнянні до затверджених рівнів гранично допустимих концентрацій (далі – ГДК) у атмосферному повітрі населених місць;

- державного моніторингу поверхневих вод в Луганській області на відповідність затвердженим ГДК в поверхневих водах на території області для головних забруднювачів поверхневих вод, що здійснюється Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів.

Також, у разі відсутності даних щодо зазначених показників, внаслідок ведення бойових дій та окупації території району, пропонується, як альтернативний варіант, використати статистичні дані щодо стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території найближчих до Луганської – Донецької або Харківської областей. Результати найближче розташованих територій громад до району будуть взяті за основу для визначення стану атмосферного повітря та водних ресурсів на території району.

**Голова райдержадміністрації –
начальник районної військової
адміністрації**

Олег СЛІПЕЦЬ

Виконавець:
начальник відділу житлово-комунального
господарства, містобудування, архітектури,
енергетики та захисту довкілля,
т.в.о. начальника відділу економіки
райдержадміністрації

Валерій УСОВ